

V. KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE

1. Omówienie wyników

1. W II kwartale 2015 roku ogólny wskaźnik koniunktury przyjął wartość +10,2 punktu, większą niż w I kwartale o 29,7 pkt. Sezonowe zmiany aktywności budownictwa charakteryzują się dodatnim przyrostem wskaźnika w II kwartale w stosunku do I kwartału, a ponieważ z dotychczasowych badań wynika, że w czasie poprawiającej się koniunktury przyrost ten wynosi około 40 punktów, obecny przyrost należy ocenić jako niski, zwłaszcza wobec wyjątkowo korzystnych w tym roku warunków pogodowych. Efektem względnie słabej sezonowej poprawy aktywności budownictwa w II kwartale jest spadek wartości funkcji trendu, obrazującej długookresową tendencję koniunktury w budownictwie.

Wskaźniki koniunktury sektora prywatnego i publicznego są zbliżone do wskaźnika w ujęciu ogółem i wynoszą odpowiednio +9,9 pkt. oraz +11,6 pkt. Wśród firm prywatnych wyraźnie gorsze wyniki notują krajowe zakłady będące własnością osób fizycznych (wskaźnik równy +0,3 pkt.), lepsze zaś pozostałe zakłady krajowe (wskaźnik równy +14,1 pkt.). W sektorze publicznym wskaźniki przedsiębiorstw państwowych oraz komunalnych przyjmują prawie identyczne wartości, równe odpowiednio +16,9 pkt. i +16,7 pkt.

Różnice pomiędzy zakładami klasyfikowanymi według wielkości również są mniejsze niż w poprzednich okresach. W grupach zakładów zatrudniających: do 20, 21-100 oraz ponad 100 pracowników wskaźniki koniunktury są równe, odpowiednio: +13,4, +5,4 oraz +31,7 pkt.

W klasyfikacji regionalnej najwyższą wartość wskaźnika koniunktury (+21,3 pkt.) zanotowano dla regionu środkowo-wschodniego, a najniższą (+0,9 pkt.) dla południowo-zachodniego. Różnica pomiędzy największym i najmniejszym wskaźnikiem tylko nieznacznie przekroczyła 20 punktów, zatem regionalne zróżnicowanie koniunktury w budownictwie zmniejszyło się.

Bardziej wyraźne zróżnicowanie widoczne jest wśród grup zakładów klasyfikowanych według rodzaju działalności budowlanej. Wskaźnik koniunktury w grupie zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42) ma wysoką wartość +19,0 pkt., w grupie zakładów wznoszących budynki (PKD 41) wynosi +13,0 pkt., a dla zakładów wykonujących prace specjalistyczne (PKD 43) jest równy +5,8 pkt.

2. Saldo produkcji w ujęciu ogółem ma wartość +19,7 pkt.; w sektorze prywatnym +17,2 pkt., a w publicznym +29,0 pkt. W porównaniu z poprzednim kwartałem obecne salda produkcji są znacznie większe, ale w porównaniu z prognozą sprzed trzech miesięcy – mniejsze. Ponadto, obecne salda są mniejsze niż w II kwartale ubiegłego roku: saldo w ujęciu ogółem jest mniejsze o 6,5 punktu, w sektorze prywatnym o 1,6 punktu, a w publicznym aż o 16,1 punktu. W analizowanych grupach zakładów salda produkcji są wyraźnie zróżnicowane. W grupie krajowych zakładów osób fizycznych saldo wynosi +31,0 pkt., w grupie firm prywatnych zatrudniających do 10 pracowników -3,6 pkt. i powyżej 10 pracowników +20,3 pkt. W grupie przedsiębiorstw państwowych saldo produkcji wynosi +39,8 pkt., w przedsiębiorstwach komunalnych +20,0 pkt., a w przedsiębiorstwach publicznych o zatrudnieniu do 100 osób +20,5 pkt.

Prognozy na III kwartał 2015 r. są bardziej optymistyczne. Ogólne saldo przewidywanego poziomu produkcji wynosi +34,0 pkt., w sektorze prywatnym +33,4 pkt., a w sektorze publicznym aż +36,1 pkt.

3. Saldo zatrudnienia w ujęciu ogółem ma wartość +5,7 pkt., w sektorze prywatnym +5,8 pkt. i publicznym +5,2 pkt. W przeważającej części analizowanych grup zakładów budowlanych salda zatrudnienia są dodatnie, lecz znacznie niższe od prognoz sprzed trzech miesięcy. Wśród analizowanych grup zakładów salda produkcji są wyraźnie zróżnicowane. W grupie krajowych zakładów osób fizycznych saldo jest równe +7,8 pkt., w grupie pozostałych firm krajowych +1,5 pkt., w grupach firm prywatnych, które zatrudniają do 10 i powyżej 10 pracowników, odpowiednio: -14,1 pkt. oraz +9,0 pkt.

W grupie przedsiębiorstw państwowych saldo zatrudnienia wynosi +3,9 pkt., w grupie przedsiębiorstw komunalnych +24,3 pkt., a w grupie przedsiębiorstw publicznych, zatrudniających do 100 pracowników +2,4 pkt.

Prognozy na II kwartał bieżącego roku nie są lepsze od obecnych ocen. Saldo przewidywań w ujęciu ogółem ma wartość +7,0 pkt., dla sektora prywatnego +9,5 pkt., dla publicznego zaś jest ujemne i równe -1,7 pkt.

4. We wszystkich analizowanych grupach zakładów salda cen ponownie są ujemne, zatem w bieżącym kwartale ponownie obserwuje się spadek cen usług budowlanych. Obserwowane obecnie salda cen są słabo zróżnicowane. Saldo w ujęciu ogółem wynosi -18,5 pkt., w sektorze prywatnym -18,5 pkt. i w publicznym -18,9 pkt. W zakładach o zatrudnieniu: do 20, 21-100 oraz powyżej 100 pracowników salda cen są równe, odpowiednio: -21,5, -22,9 oraz -8,3 pkt. W grupie firm prywatnych będących własnością krajowych osób fizycznych saldo ma wartość -19,6 pkt., a w grupie przedsiębiorstw państwowych -24,3 pkt.

W najbliższym kwartale można oczekiwać dalszego spadku cen usług budowlanych firm prywatnych oraz wzrostu cen przedsiębiorstw publicznych. Saldo przewidywań w sektorze prywatnym przyjmuje wartość -10,3 pkt., a w sektorze publicznym +4,8 pkt.

5. Saldo zamówień w ujęciu ogółem wynosi +11,8 pkt., a saldo zamówień krajowych +13,4 pkt. Obydwa salda znacznie się zwiększyły w stosunku do poprzedniego kwartału, jednak w porównaniu z prognozami sprzed trzech miesięcy są mniejsze o około 15 punktów. W porównaniu z II kwartałem minionego roku obecne salda zamówień są niższe o około 3 punktów. W analizowanych grupach zakładów salda zamówień są zróżnicowane. W sektorze prywatnym obecne saldo zamówień ogółem wynosi +9,2 pkt., a w sektorze publicznym +21,9 pkt. W odniesieniu do zamówień krajowych te salda są równe, odpowiednio: +10,3 oraz +24,9 pkt.

Prognozy na nadchodzący kwartał są lepsze od obecnych ocen, zarówno w przypadku zamówień ogółem, jak i zamówień krajowych. Saldo przewidywanego portfela zamówień w ujęciu ogółem ma wartość +26,1 pkt., a w przypadku zamówień krajowych +28,3 pkt.

6. Odsetek zakładów budowlanych eksportujących swe usługi ma niską, zbliżoną do poprzedniego kwartału, wartość – 8,7 % w ujęciu ogółem i 9,4 % w sektorze prywatnym. Zbyt mała próba z sektora publicznego nie pozwala na wnioskowanie o portfelu zamówień eksportowych przedsiębiorstw publicznych. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda eksportowe są ujemne i stosunkowo słabo zróżnicowane. Saldo w ujęciu ogółem jest równe -3,7 pkt., a w sektorze prywatnym wynosi 0,0 pkt.

Prognozy dotyczące zamówień eksportowych w następnym kwartale są bardziej optymistyczne. Ogólne saldo przewidywań wynosi +5,7 pkt., a dla sektora prywatnego +6,3 pkt.

7. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda oceny własnej sytuacji finansowej są ujemne. Nie sprawdziły się więc optymistyczne prognozy sprzed trzech miesięcy. Saldo finansowe w ujęciu ogółem wynosi obecnie -14,8 pkt., w sektorze prywatnym -14,4 pkt., a w publicznym -16,1 pkt. W analizowanych grupach zakładów oceny własnej sytuacji finansowej są silnie zróżnicowane. W zakładach zatrudniających: do 20, 20-100 oraz powyżej 100 pracowników salda wynoszą, odpowiednio: -21,3, -25,1 oraz +10,1 pkt. W sektorze prywatnym, w grupie zakładów osób fizycznych saldo finansowe jest równe -11,1 pkt, w grupie pozostałych firm krajowych -24,9 pkt., w grupie firm zatrudniających do 10 pracowników -23,5 pkt. i powyżej 10 pracowników -12,9 pkt. W sektorze publicznym, w grupie przedsiębiorstw państwowych saldo wynosi -22,3 pkt., w grupie przedsiębiorstw komunalnych -2,8 pkt., a w grupie zakładów zatrudniających do 100 pracowników -28,7 pkt.

Zakłady budowlane spodziewają się wyraźnej poprawy swej sytuacji finansowej w nadchodzącym kwartale. Ogólne saldo przewidywań jest równe +10,4 pkt., saldo przewidywań sektora prywatnego wynosi +10,5 pkt., a saldo sektora publicznego +9,8 pkt.

8. Wykorzystanie mocy produkcyjnych zakładów budowlanych znacznie się zwiększyło w stosunku do poprzedniego kwartału. Salda wynoszą: w ujęciu ogółem +17,1 PKT., w sektorze prywatnym +18,4 pkt. oraz w publicznym +12,5 pkt. Wśród analizowanych grup firm budowlanych widoczne jest zróżnicowanie wykorzystania mocy produkcyjnych. W grupie firm krajowych osób fizycznych saldo jest równe +16,2 pkt., w grupie pozostałych prywatnych firm krajowych +12,9 pkt. W grupie przedsiębiorstw państwowych saldo wynosi +30,1 pkt., w grupie przedsiębiorstw komunalnych 0,0 pkt., a w grupie przedsiębiorstw publicznych zatrudniających do 100 pracowników +0,8 pkt.

Prognozy dotyczące wykorzystania mocy produkcyjnych w następnym kwartale są optymistyczne. Saldo w ujęciu ogółem wynosi +26,2 pkt., w sektorze prywatnym +23,1 pkt., a w sektorze publicznym aż +37,3 pkt.

9. Nie zmienia się niekorzystna sytuacja w zakresie nakładów inwestycyjnych w budownictwie. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda inwestycji nadal są ujemne. W ujęciu ogółem obecne saldo inwestycji wynosi -17,5 pkt., w sektorze prywatnym -20,3 pkt., a w publicznym -7,5 pkt. Wśród analizowanych grup zakładów budowlanych nakłady inwestycyjne są jednak zróżnicowane. W grupie firm krajowych osób fizycznych saldo jest równe -3,9 pkt., w grupie pozostałych prywatnych firm krajowych -27,2 pkt., w grupie przedsiębiorstw państwowych +1,9 pkt. i komunalnych -15,8 pkt.

Prognozy nakładów inwestycyjnych w następnym kwartale są nieco lepsze od obecnych ocen. Saldo przewidywań w ujęciu ogółem wynosi -11,2 pkt., dla sektora prywatnego jest równe -12,1 pkt., a dla sektora publicznego -8,1 pkt.

10. Saldo ocen gospodarki wynosi w ujęciu ogółem -9,9 pkt., w sektorze prywatnym -10,2 pkt., a w publicznym -8,7 pkt. Chociaż w przeważającej części analizowanych grup zakładów obecne salda są większe niż w poprzednim kwartale, to wciąż są ujemne, a ponadto niższe od prognoz sprzed trzech miesięcy. Wśród analizowanych grup zakładów budowlanych widoczne jest zróżnicowanie ocen aktualnej sytuacji gospodarczej. W grupach zakładów krajowych osób fizycznych oraz pozostałych krajowych firm prywatnych salda ocen gospodarki wynoszą, odpowiednio: -6,6 oraz -18,9 pkt., w grupie przedsiębiorstw państwowych -5,8 pkt. i komunalnych -7,3 pkt. W grupach zakładów zatrudniających: do 20, 20-100 oraz ponad 100 pracowników salda są równe, odpowiednio: -25,8, -14,7 oraz +6,5 pkt.

Prognozy dotyczące ogólnej sytuacji gospodarczej w najbliższym kwartale są bardziej optymistyczne. Saldo przewidywań w ujęciu ogółem wynosi +10,8 pkt., w sektorze prywatnym +9,4 pkt., a w sektorze publicznym +16,2 pkt.

11. Obecne oceny budownictwa, tak jak oceny gospodarki, poprawiły się w stosunku do minionego kwartału, lecz obserwowana poprawa jest mniejsza od prognozowanej trzy miesiące temu, a ponadto przeważająca część sald oceny budownictwa nadal jest ujemna. Saldo w ujęciu ogółem wynosi obecnie -9,5 pkt., w sektorze prywatnym -9,6 pkt., a w publicznym -9,3 pkt. Wśród analizowanych grup zakładów budowlanych zróżnicowanie ocen sytuacji panującej w budownictwie jest stosunkowo słabe. W grupie zakładów krajowych osób fizycznych saldo jest równe -13,2 pkt., a w grupie przedsiębiorstw państwowych -8,7 pkt. W grupie zakładów o zatrudnieniu do 20 osób saldo obecnych ocen wynosi -25,0 pkt., przy zatrudnieniu 21-100 osób -16,9 pkt., a powyżej 100 osób +12,3 pkt.

Prognozy zakładów budowlanych dotyczące sytuacji budownictwa w następnym kwartale są lepsze od obecnych ocen. W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda przewidywań są

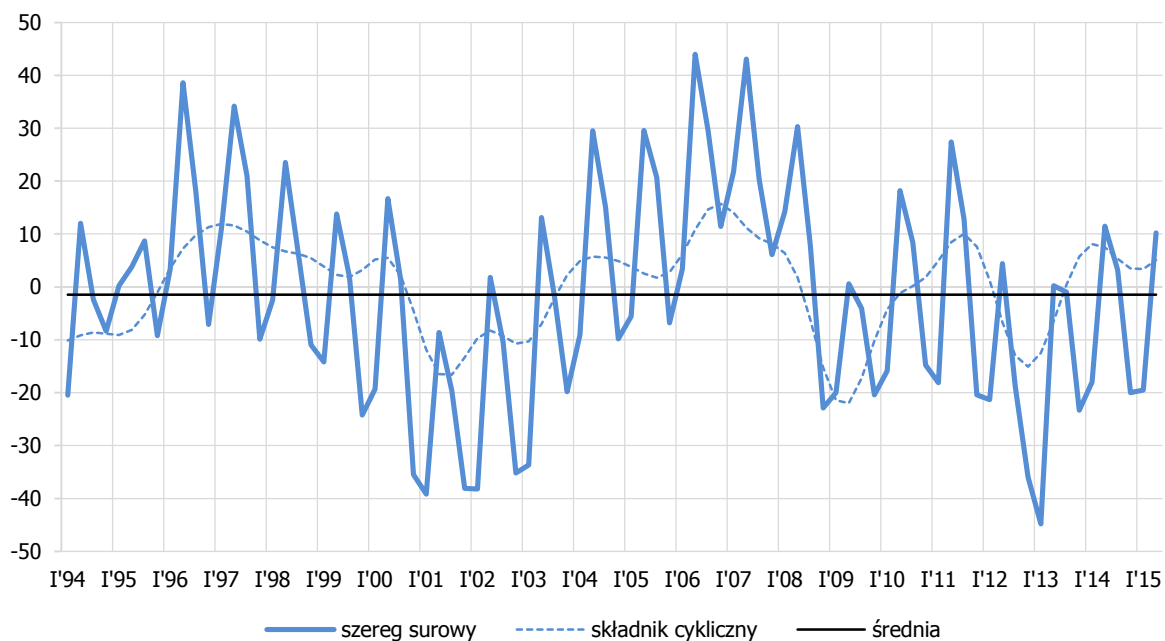
dodatnie. W ujęciu ogółem saldo przewidywań wynosi +5,2 pkt., w sektorze prywatnym +3,6 pkt., a w publicznym +10,4 pkt.

12. W bieżącym okresie 2,6 % zakładów budowlanych stwierdza, że nie ma barier, które ograniczałyby ich aktywność produkcyjną. Silna konkurencja wewnątrz gałęzi nadal jest główną barierą, wskazywaną obecnie przez 59,9 % zakładów budowlanych (w poprzednim kwartale 59,8 %). Drugą barierą są nadmierne obciążenia podatkowe, wskazane przez 44,1 % zakładów (w poprzednim kwartale 40,6 %), trzecią zaś zatory płatnicze wskazane przez 38,8 % zakładów (w poprzednim kwartale 37,9 %). Kolejną barierą jest niedostateczny popyt, wskazany przez 38,3 % zakładów (w poprzednim kwartale 38,8 %). Odsetek zakładów borykających się ze zmianami prawa zwiększył się o 3 punkty procentowe i obecnie jest równy 29,1 %. Odsetek wskazań cen surowców i materiałów zwiększył się prawie o 3 pkt. proc. i wynosi 22,9 %. Odsetek zakładów mających trudności z uzyskaniem kredytu wynosi 14,1 %, jest więc o 0,7 pkt. proc. większy niż w poprzednim kwartale.

Firmy budowlane przewidują, że w następnym kwartale nie zmieni się układ barier ograniczających ich aktywność produkcyjną, a trudności powodowane przez te bariery powinny być mniejsze od obecnych.

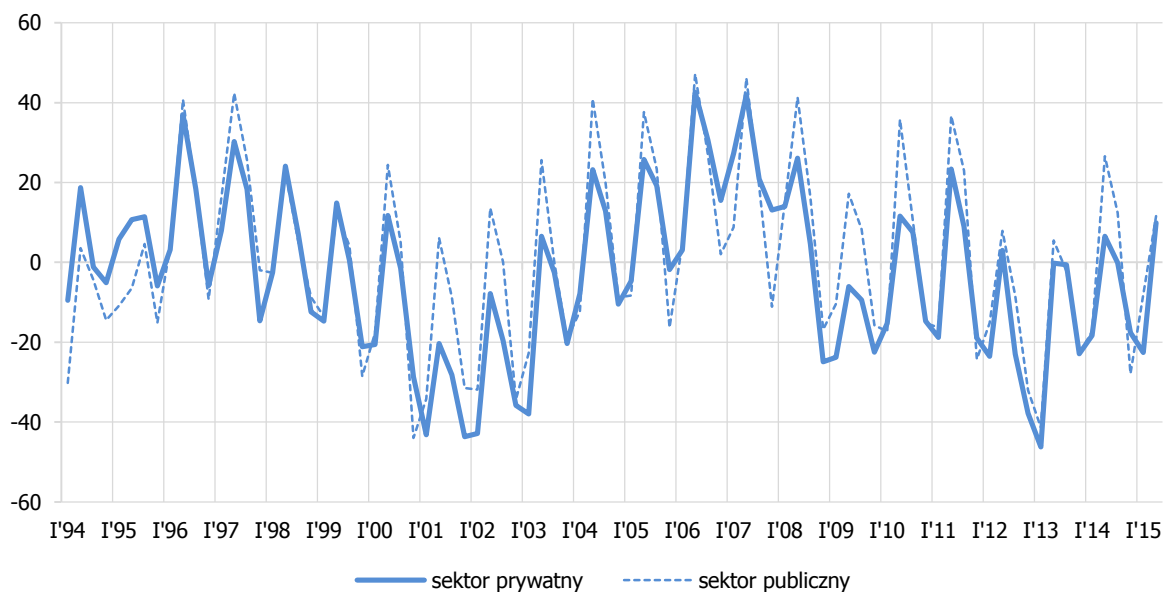
2. Wyniki szczegółowe

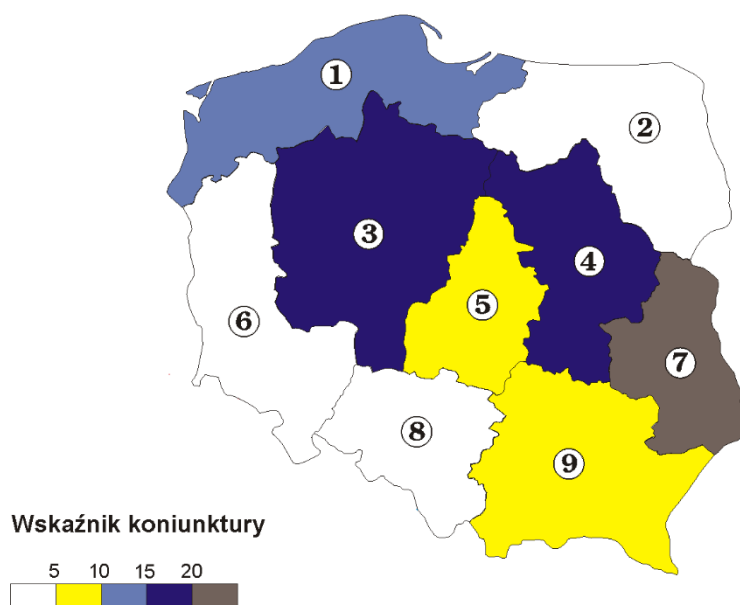
WSKAŹNIK KONIUNKTURY

	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
wskaźnik koniunktury	-18,0	11,5	3,2	-20,0	-19,5	10,2
wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	-17,3	26,6	12,4	-27,9	-8,1	11,6
wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	-18,3	6,5	-0,1	-17,6	-22,6	9,9

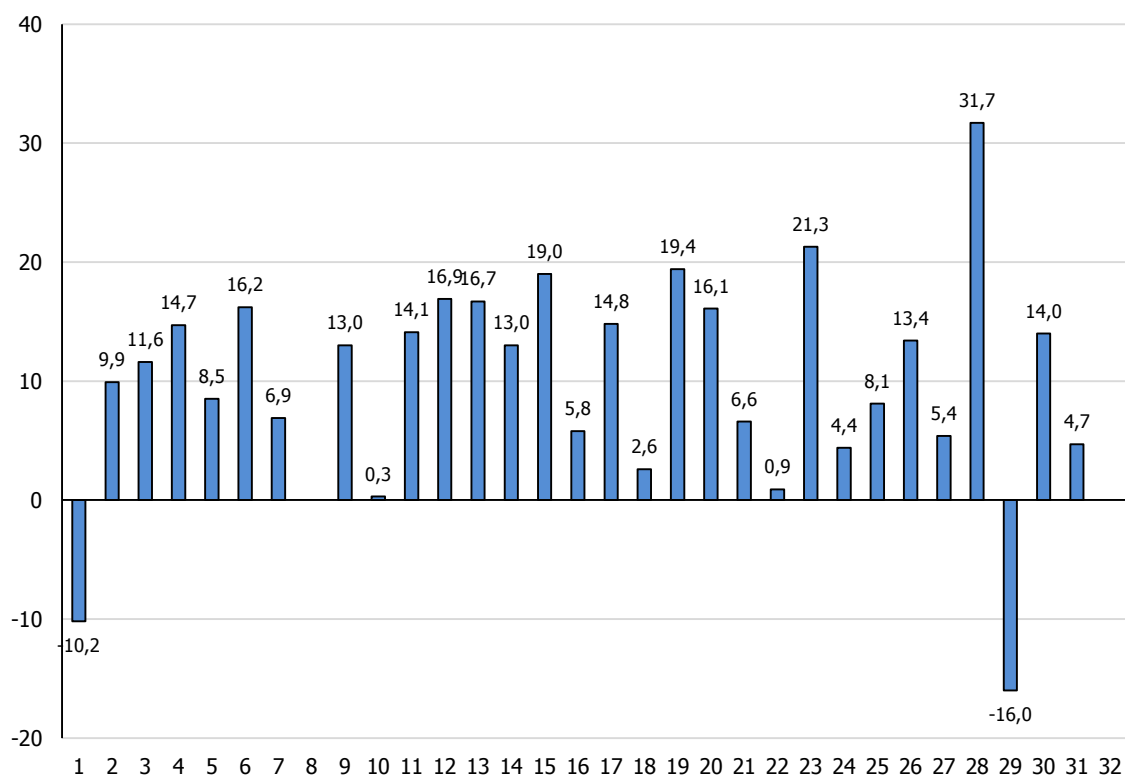
Wskaźnik koniunktury wg sektorów własnościowych

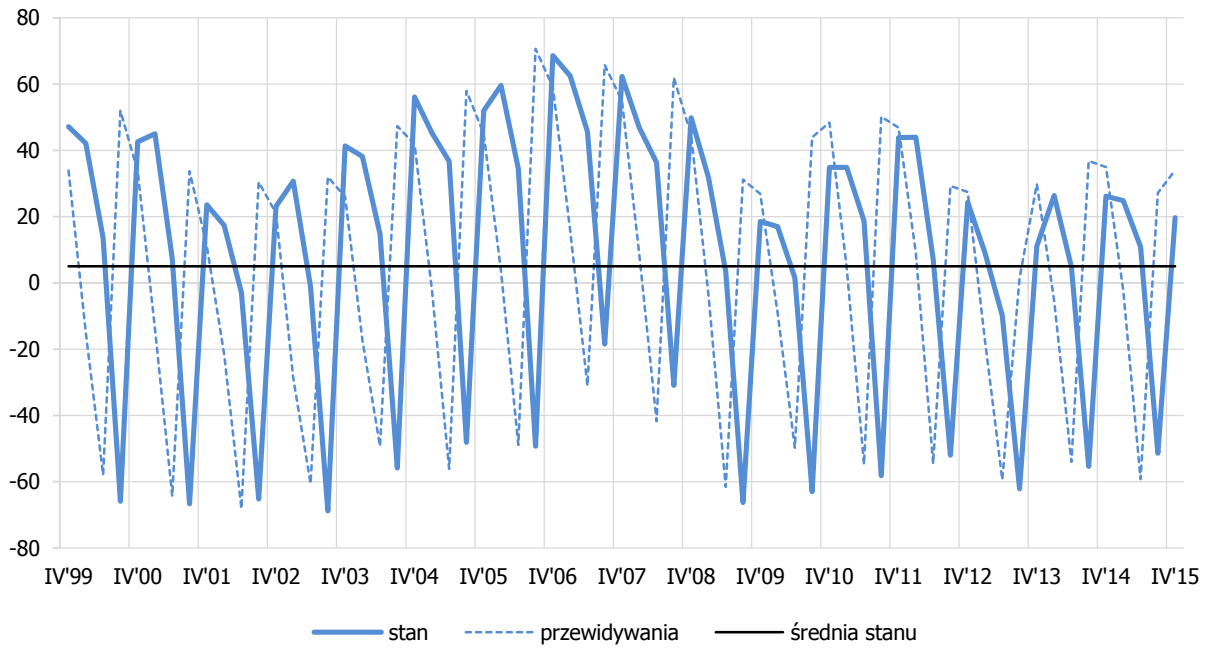
1. Region północny
2. Region północno-wschodni
3. Region środkowo-zachodni
4. Region stołeczny
5. Region środkowy
6. Region południowo-zachodni
7. Region środkowo-wschodni
8. Region południowy
9. Region południowo-wschodni

Zbiornicze zestawienie wskaźnika koniunktury

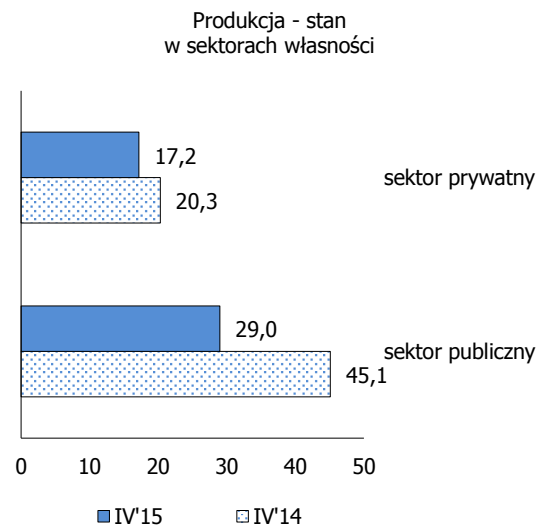
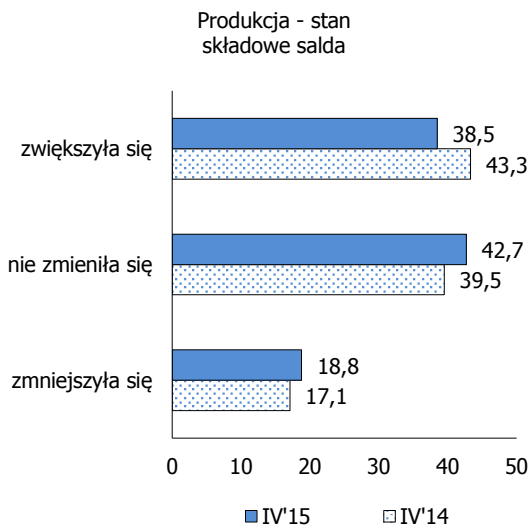

1. Ogółem
2. Sektor prywatny
3. Sektor publiczny
4. Powstałe przed lub w 1989
5. Powstałe w lub po 1990
6. Sektor prywatny – powstałe przed lub w 1989
7. Sektor prywatny – powstałe w lub po 1990
8. Sektor publiczny – powstałe przed lub w 1989
9. Sektor publiczny – powstałe w lub po 1990
10. Sektor prywatny – zakłady krajowych osób fizycznych
11. Sektor prywatny – pozostałe zakłady krajowe
13. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa państwowe
14. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa komunalne
15. PKD2007 – Dział 41
16. PKD2007 – Dział 42
17. PKD2007 – Dział 43
21. Region północny
22. Region północno-wschodni
23. Region środkowo-zachodni
24. Region stołeczny
25. Region środkowy
26. Region południowo-zachodni
27. Region środkowo-wschodni
28. Region południowy
29. Region południowo-wschodni
30. Zatrudnienie do 20 osób
31. Zatrudnienie 21–100 osób
32. Zatrudnienie pow. 100 osób
33. Sektor prywatny – zatrudnienie do 10 osób
34. Sektor prywatny – zatrudnienie pow. 10 osób
35. Sektor publiczny – zatrudnienie do 100 osób
36. Sektor publiczny – zatrudnienie pow. 100 osób

PRODUKCJA

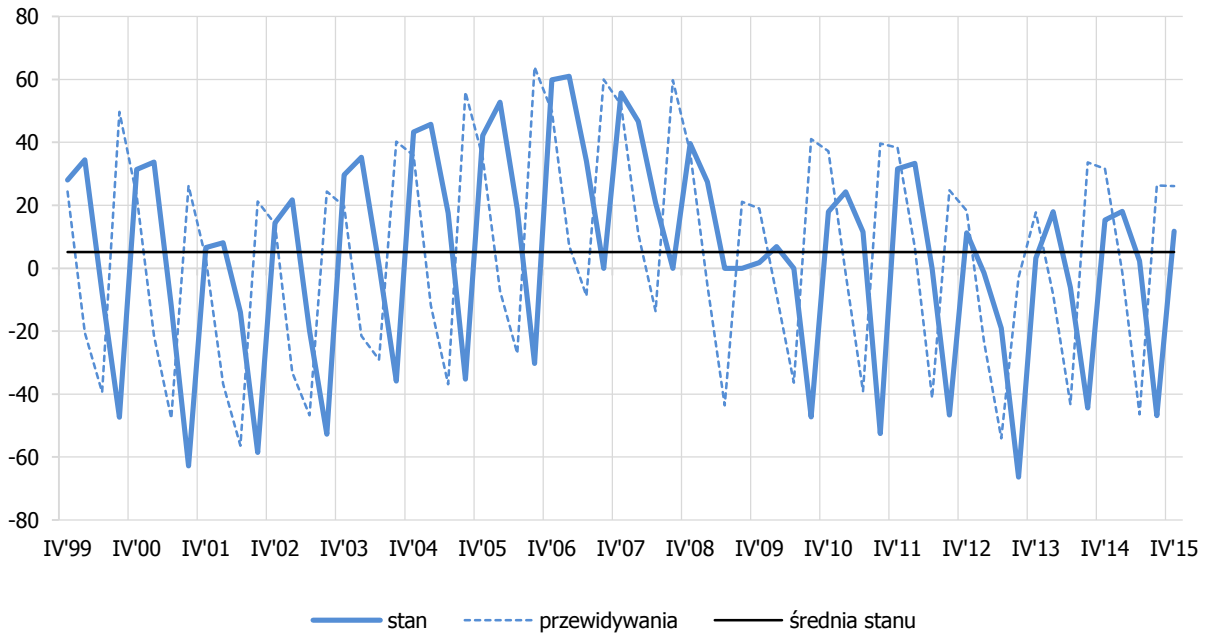

produkcja	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-55,4	26,2	24,8	10,9	-51,4	19,7
przewidywania	35,8	35,0	-2,3	-59,2	27,1	34,0

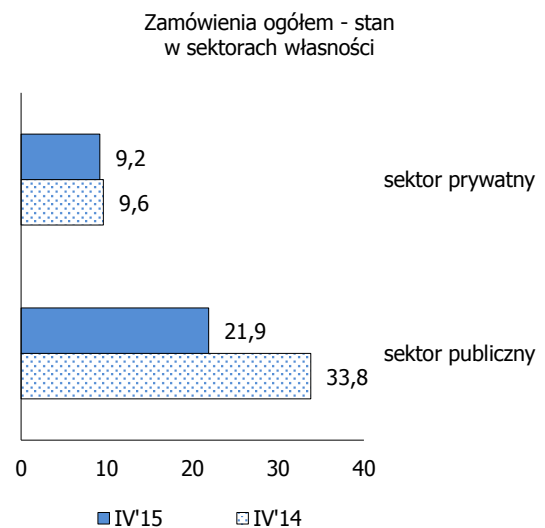
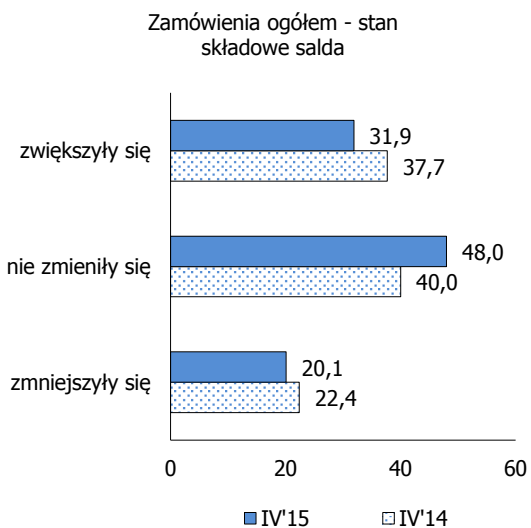

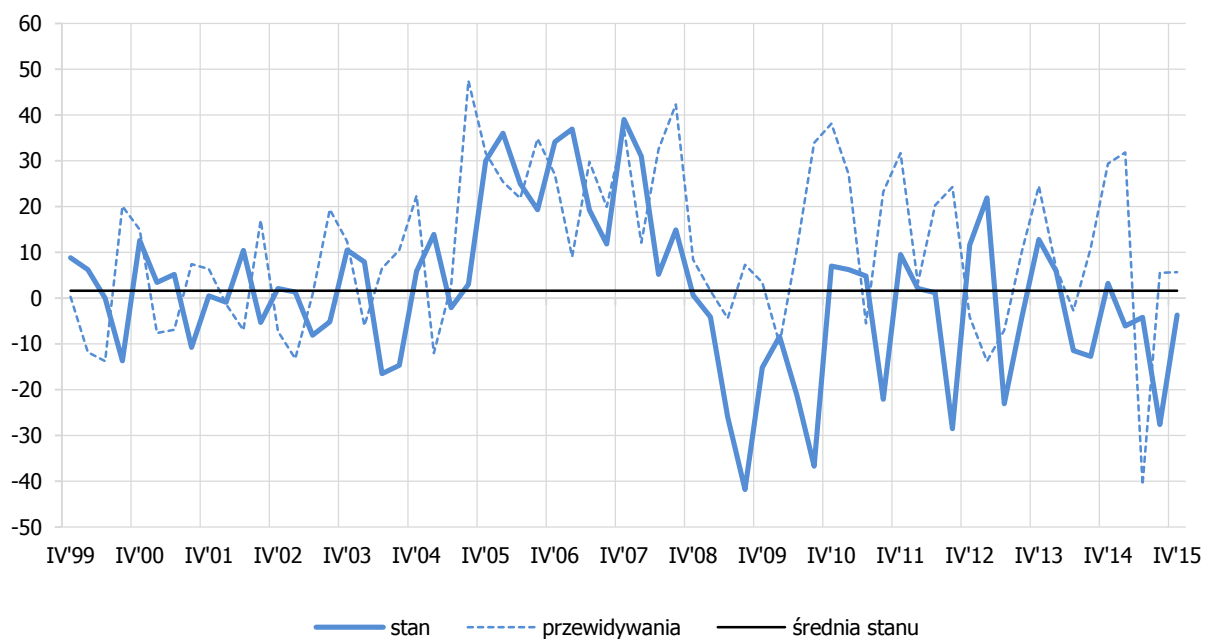
ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

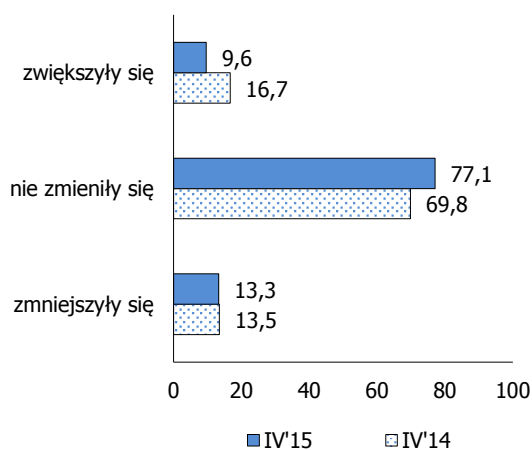
zamówienia ogółem	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-44,4	15,3	18,1	2,3	-46,8	11,8
przewidywania	33,6	31,6	-1,3	-46,4	26,3	26,1

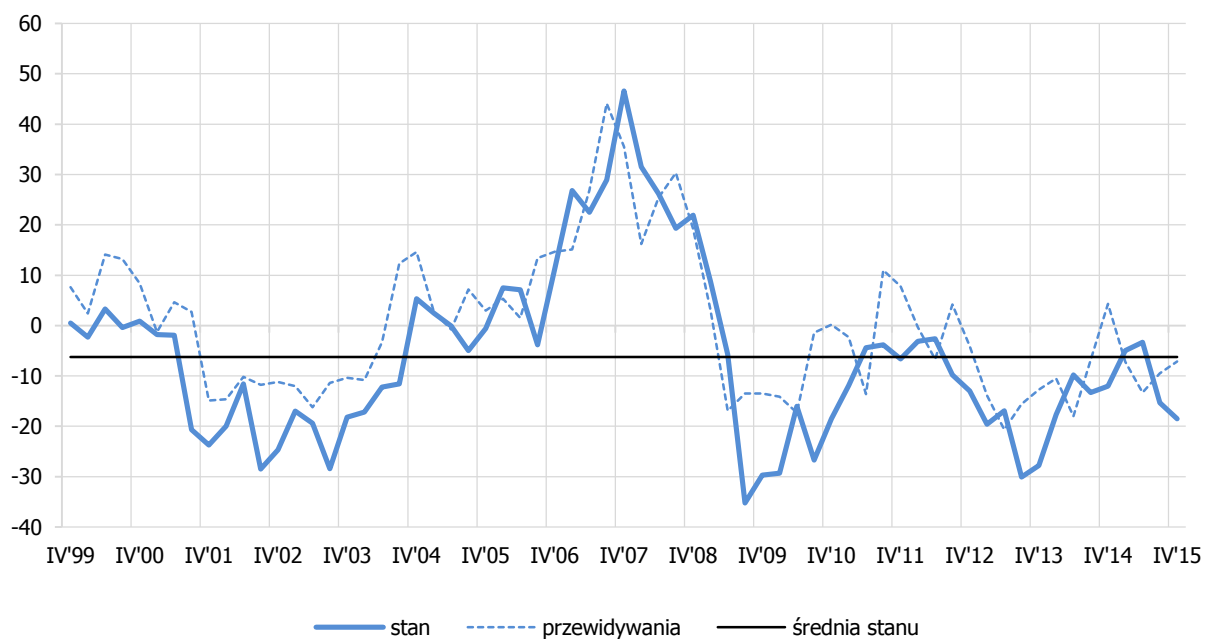
ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

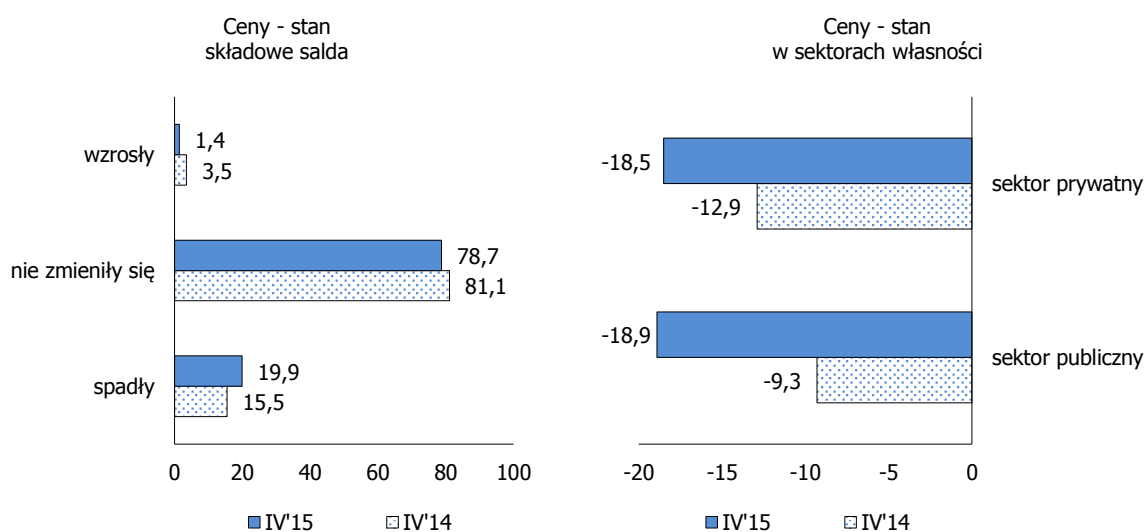
zamówienia eksportowe	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-12,7	3,2	-6,1	-4,2	-27,6	-3,7
przewidywania	10,9	29,4	31,8	-40,8	5,5	5,7

Zamówienia eksportowe - stan
składowe salda

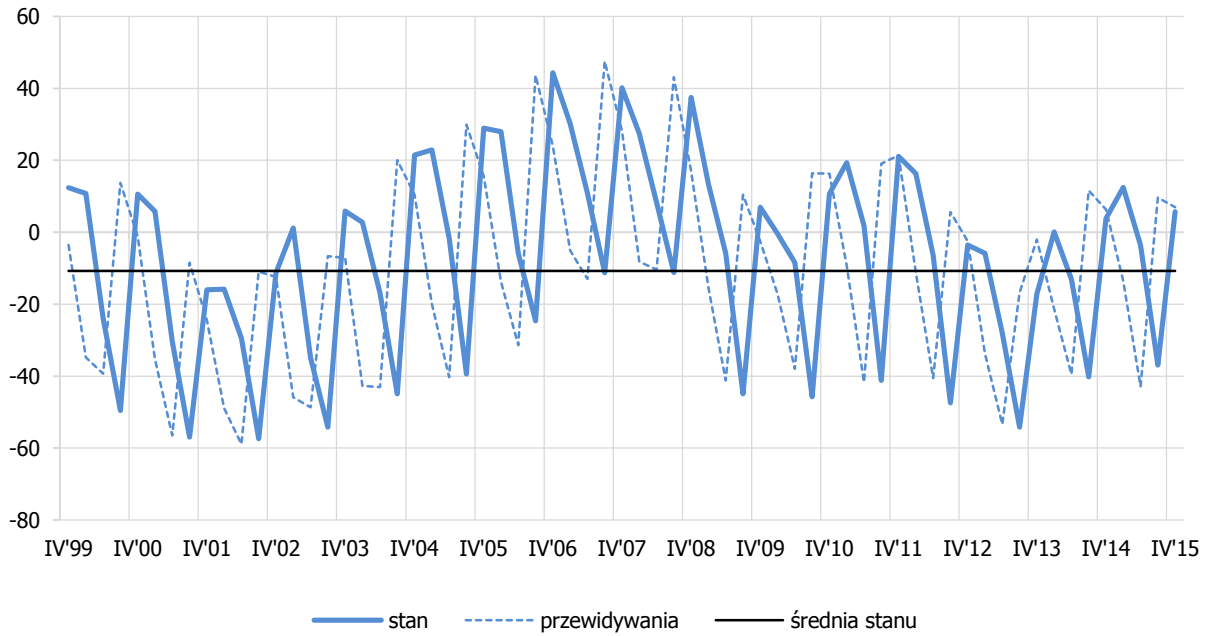
CENY ŚWIADCZONYCH USŁUG

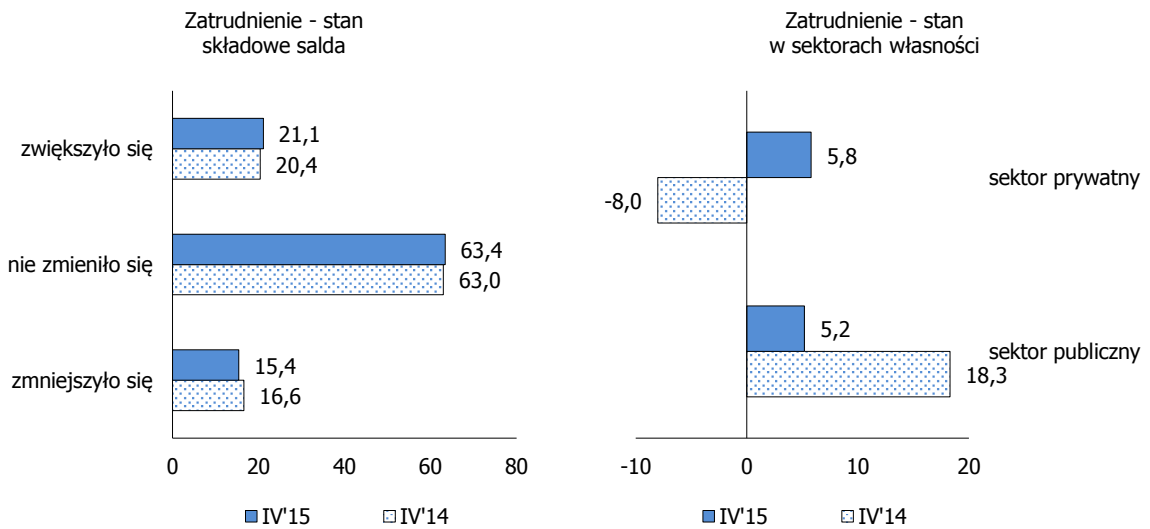
Ceny świadczonych usług	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-13,3	-12,0	-5,0	-3,3	-15,3	-18,5
przewidywania	-6,8	4,3	-7,2	-13,3	-9,5	-7,1

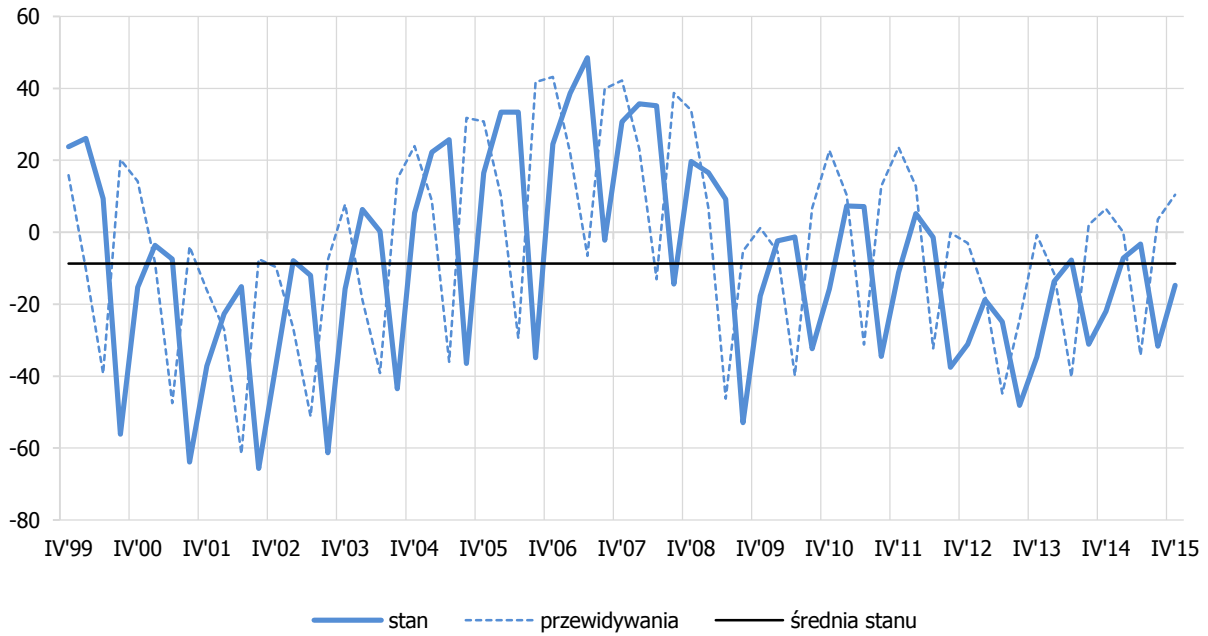
ZATRUDNIENIE

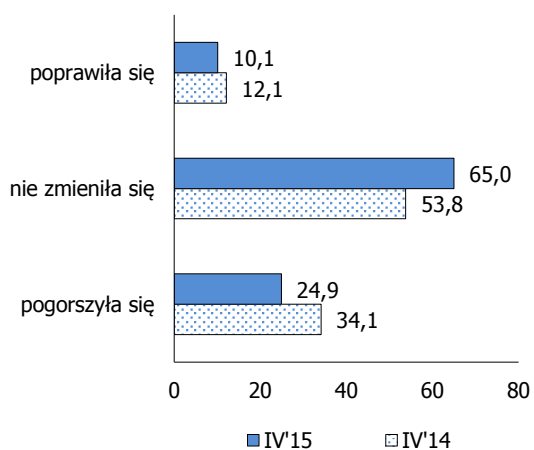
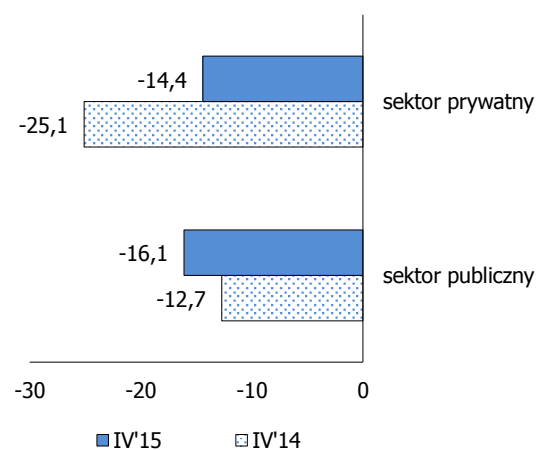
zatrudnienie	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-40,2	3,8	12,5	-3,6	-36,9	5,7
przewidywania	11,6	6,3	-13,6	-42,9	9,6	7,0

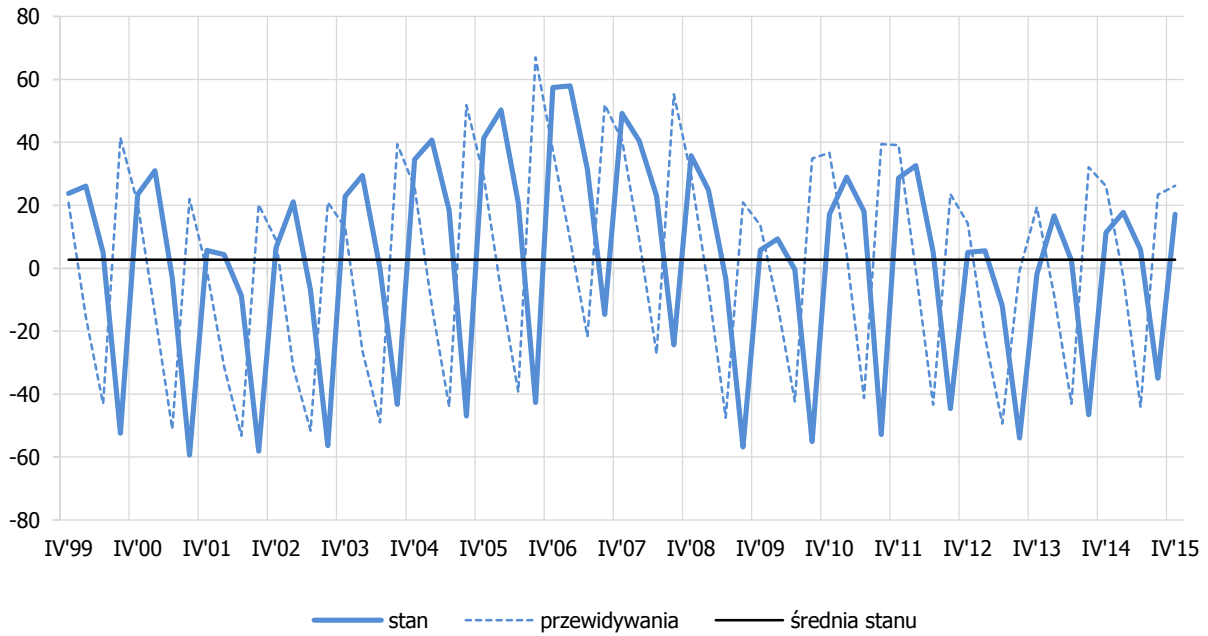
SYTUACJA FINANSOWA

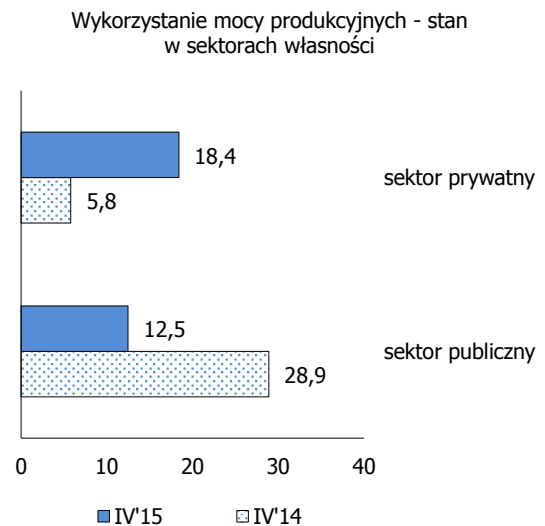
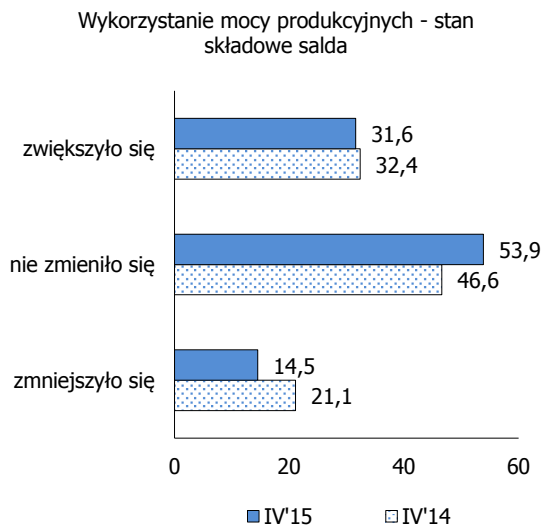
sytuacja finansowa	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-12,7	3,2	-6,1	-4,2	-27,6	-3,7
przewidywania	10,9	29,4	31,8	-40,8	5,5	5,7

Sytuacja finansowa - stan
składowe saldaSytuacja finansowa - stan
w sektorach własności

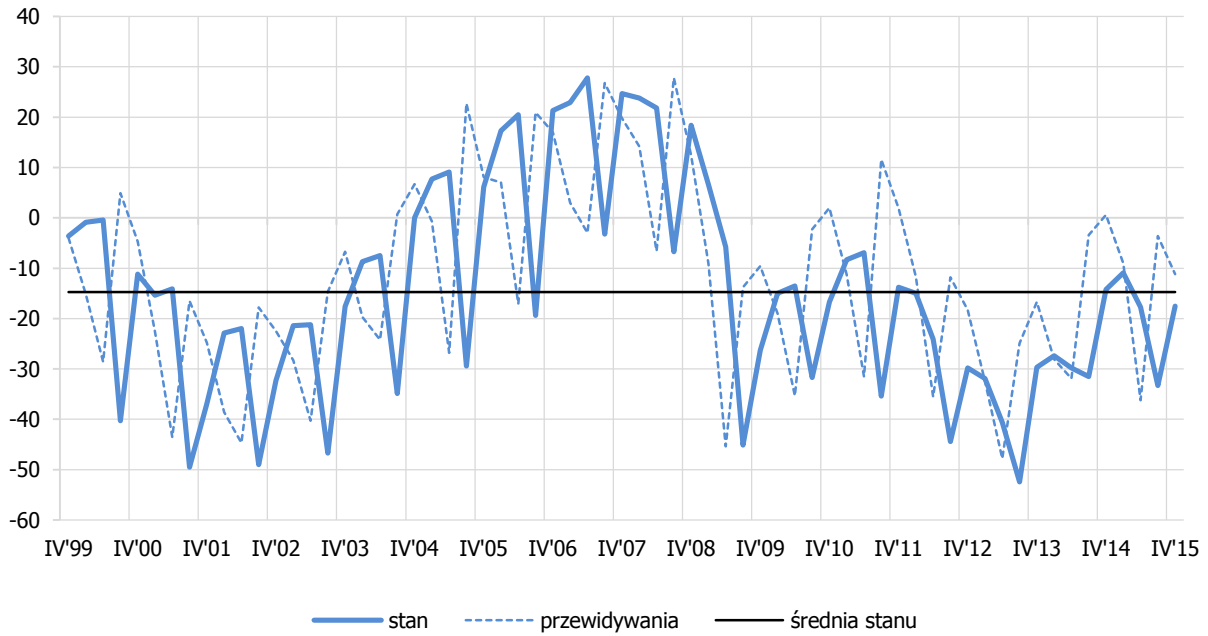
WYKORZYSTANIE MOCY PRODUKCYJNYCH

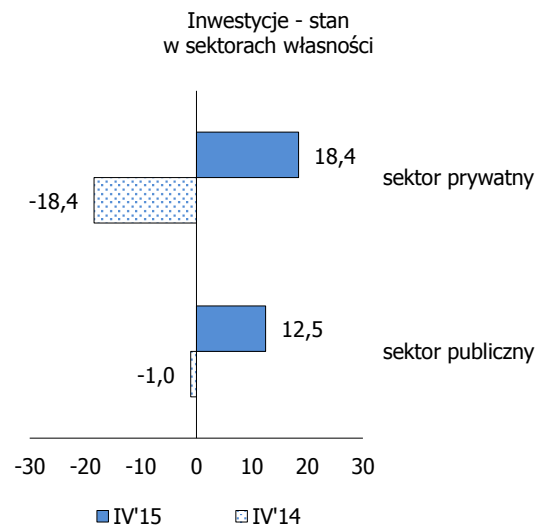
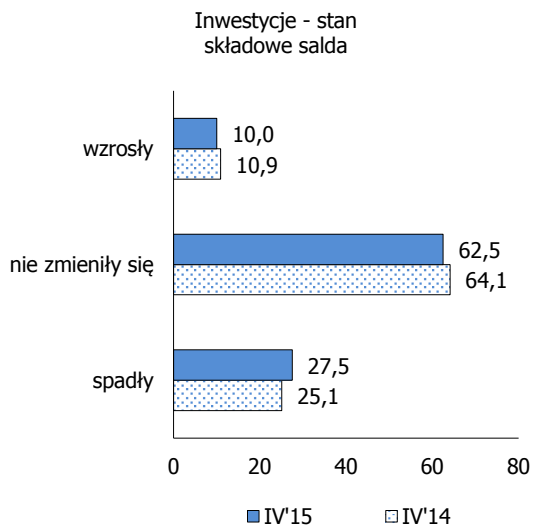
wykorzystanie mocy produkcyjnych	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-46,5	11,3	17,8	5,9	-34,9	17,1
przewidywania	32,1	26,1	-2,7	-44,1	23,3	26,2

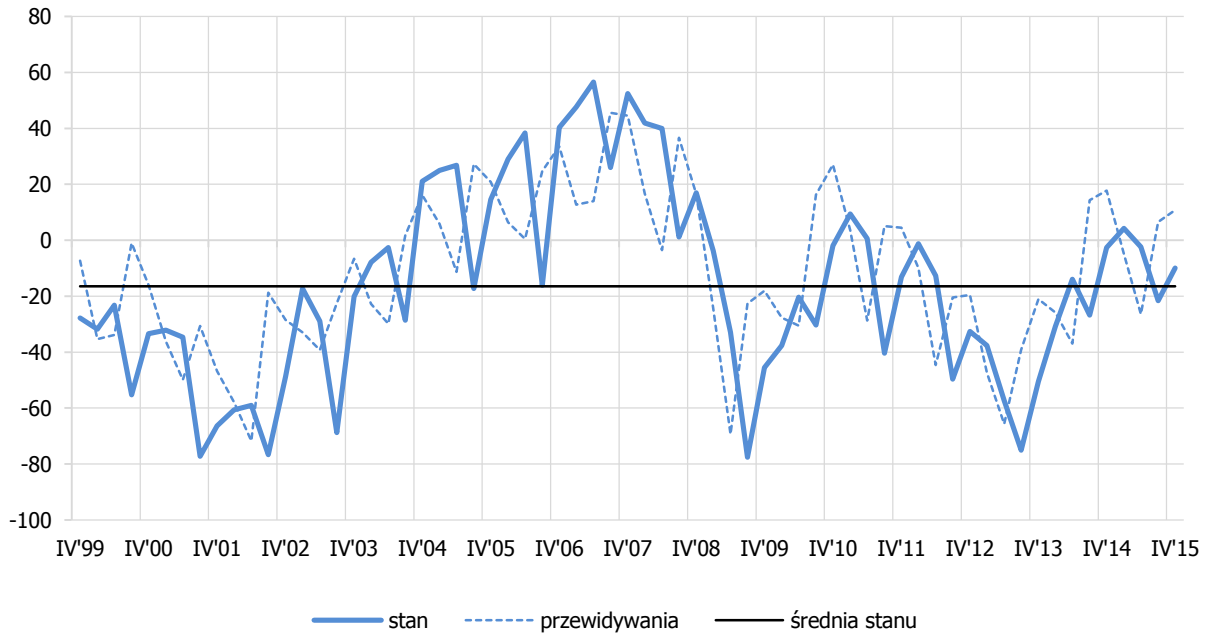
INWESTYCJE

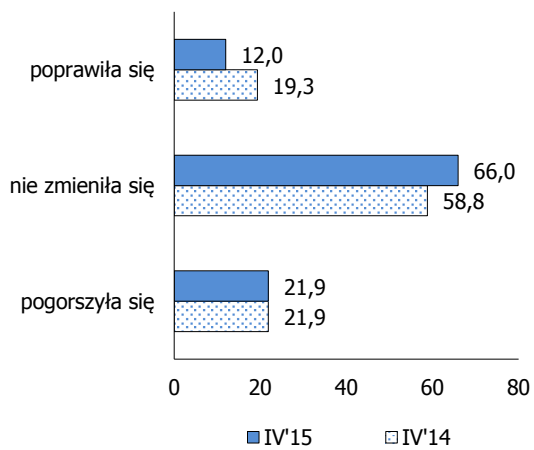
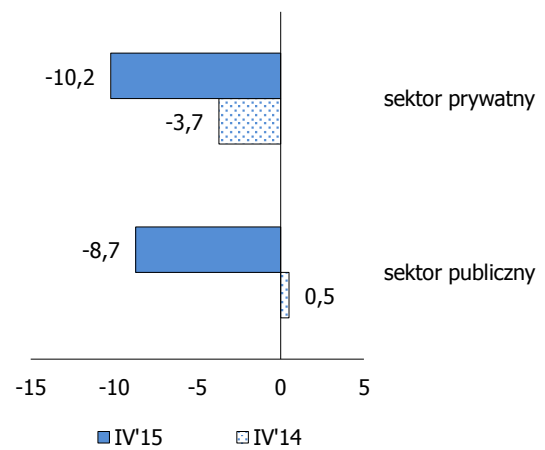
inwestycje	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-31,5	-14,2	-10,9	-17,7	-33,3	-17,5
przewidywania	-3,4	0,6	-9,0	-36,2	-3,6	-11,2

OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARCZA

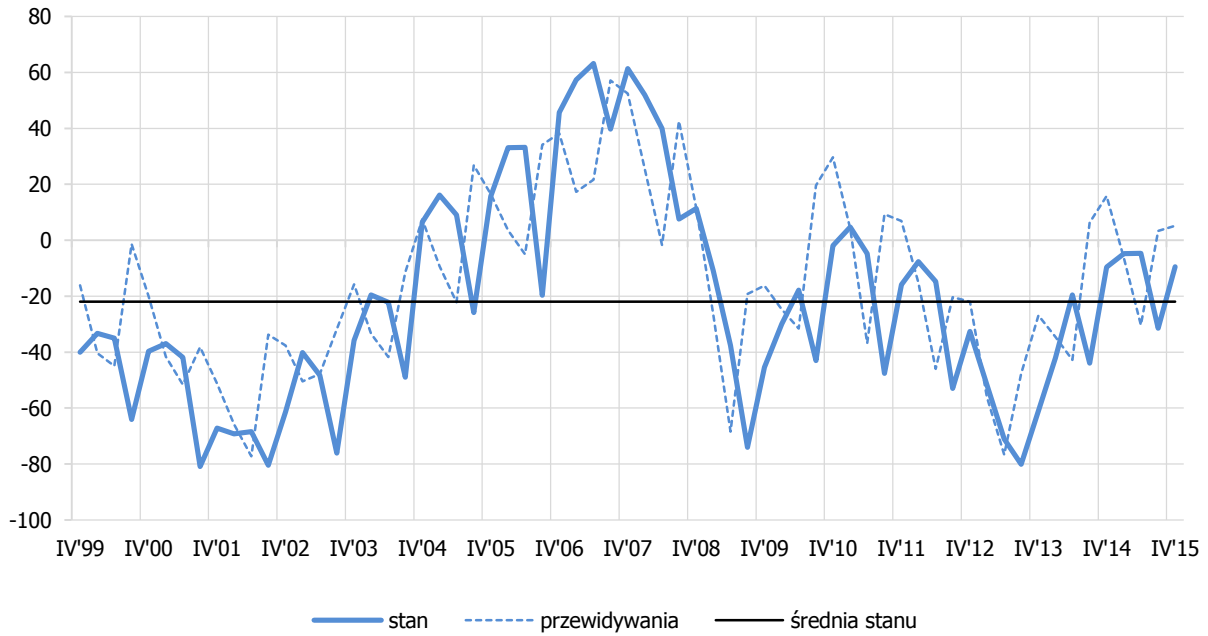

ogólna sytuacja gospodarcza	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-26,8	-2,6	4,2	-2,4	-21,6	-9,9
przewidywania	14,3	17,8	-4,9	-26,4	6,5	10,8

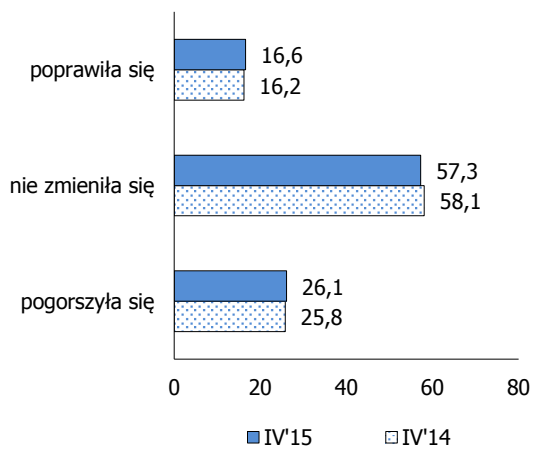
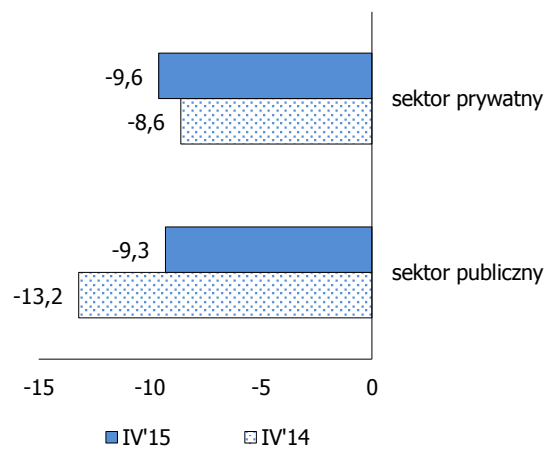
Ogólna sytuacja gospodarcza - stan
składowe saldaOgólna sytuacja gospodarcza - stan
w sektorach własności

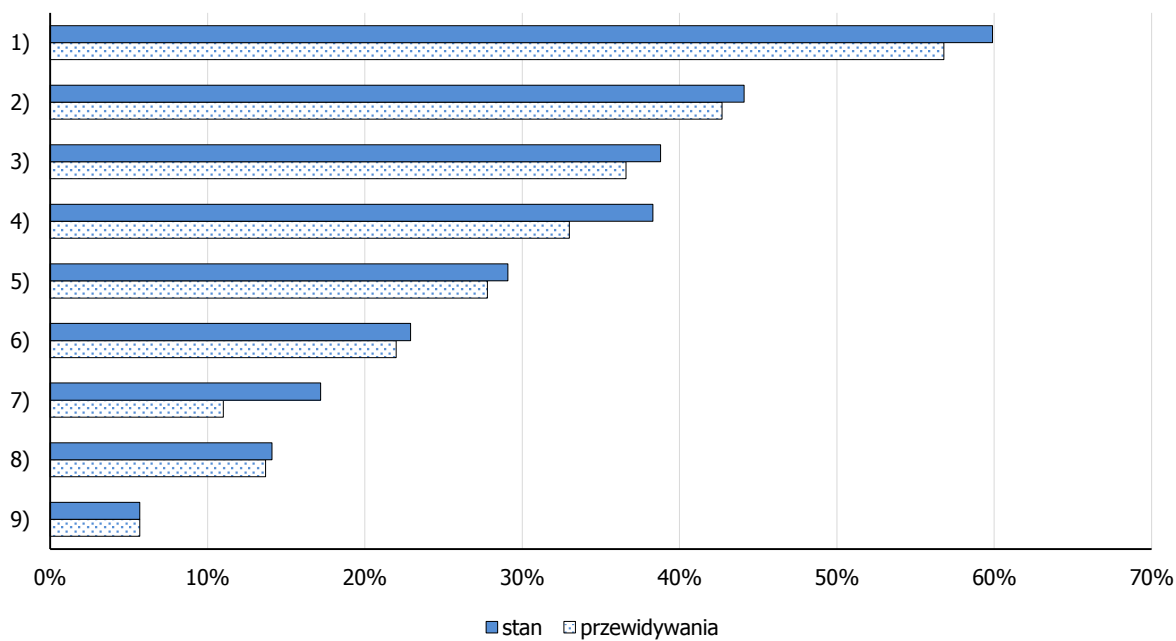
SYTUACJA BUDOWNICTWA

sytuacja budownictwa	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-43,9	-9,6	-4,8	-4,7	-31,5	-9,5
przewidywania	6,3	15,8	-6,4	-30,3	3,3	5,2

Sytuacja budownictwa - stan
składowe saldaSytuacja budownictwa - stan
w sektorach własności

BARIERY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- 1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- 2) zatory płatnicze
- 3) obciążenia podatkowe
- 4) niedostateczny popyt
- 5) niestabilność przepisów prawnych
- 6) ceny surowców i materiałów
- 7) niekorzystne warunki pogodowe
- 8) trudności w uzyskaniu kredytu
- 9) inne